

1 Ki ellen indítható fizetésképtelenségi eljárás?

A Luxemburgi Nagyhercegségben a fizetésképtelenségi eljárások nyolc típusa létezik.

Ezek közül három eljárás kizárólag a (természetes és jogi személy) kereskedőkre vonatkozik.

A kereskedelmi törvénykönyvben (*Code de Commerce*) szabályozott csődeljárás célja a fizetésképtelenné vált és hitelképességét elvesztett kereskedő vagyontárgyainak értékesítése.

A csődeljárás elkerülése céljából a hitelezőkkel kötött egyezségről szóló 1886. április 14-i törvényben (*loi du 14 avril 1886 concernant le concordat préventif de la faillite*) szabályozott, a csődeljárás elkerülése céljából a hitelezőkkel történő egyezségkötés olyan eljárás, amelyet bizonyos feltételek mellett a csődeljárás indításának feltételeit teljesítő adós bizonyos feltételek mellett igénybe vehet. Amennyiben az egyezség vagyontárgyak átadására is kiterjed, a csődeljáráshoz hasonlóan annak célja az érintett kereskedő vagyontárgyainak értékesítése. A csődeljárástól azonban különbözik abban, hogy a kereskedő tekintetében a csődeljárás joghatásai nem állnak be.

A vagyonkezelés létrehozásáról szóló, 1935. május 24-i nagyhercegi rendeletben (*arrêté grand-ducal du 24 mai 1935 instituant la gestion contrôlée*) szabályozott vagyonkezelési eljárás célja a vagyonkezelést kérő kereskedő üzleti tevékenységének átszervezése. Ez az eljárás ugyanakkor abban az esetben is igénybe vehető, ha a kereskedők a lehető legelőnyösebb módon kívánják értékesíteni a vagyontárgyaikat.

Ezen eljárások mellett a luxemburgi jog (a kereskedelmi törvénykönyv 593. és azt követő cikkeiben) olyan eljárásról rendelkezik, amelynek révén a kereskedők bizonyos feltételek mellett felfüggeszthetik a kifizetéseiket.

A negyedik eljárást kizárólag olyan természetes személyek vehetik igénybe, akik nem minősülnek kereskedőnek: ez a túlzott eladósodottságról szóló 2013. január 8-i törvényben (*loi du 8 janvier 2013 sur le surendettement*) szabályozott adósságrendezési eljárás, amelynek célja, hogy a kérelmező adósságtörlesztési terv meghatározása révén javítson saját pénzügyi helyzetén.

Ezenfelül létezik kifejezetten a közjegyzőkre, hitelintézetekre, biztosítótársaságokra és kollektív befektetési vállalkozásokra vonatkozó fizetésképtelenségi eljárás (mivel ezek az eljárások egy adott szakmai csoporthoz vagy üzleti ágazathoz kapcsolódnak, bemutatásuk a továbbiakban nem szerepel).

2 Mik a fizetésképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

1. Csődeljárás

A csődeljárás az adós kérelmére, illetve egy vagy több hitelező kérelmére indul, illetve azt a bíróság indítja el.

A kereskedő a csődeljárást a lakóhelye vagy székhelye szerinti kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság (*tribunal d'arrondissement*) hivatalánál benyújtott kérelemmel kezdeményezheti. A kérelmet a csődeljárás feltételeinek teljesülésétől számított egy hónapon belül kell előterjeszteni.

Amennyiben az adós egy vagy több hitelezője úgy dönt, hogy kezdeményezi az adós csődjének megállapítását, bírósági végrehajtóhoz kell fordulniuk, aki a csődeljárás megindítása iránti kérelem érdemi elbírálása céljából, idézés révén, a kereskedőt a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság előtt 8 napon belül történő megjelenésre kötelezi (meghatározott időpontra szóló idézés).

A csődeljárást a rendelkezésére álló adatok alapján a bíróság is megindíthatja. Ebben az esetben a bíróságnak a csődbe ment adóst a bíróság hivatalán keresztül be kell idéznie, hogy a tanácsban eljáró bíróság előtt ismertesse saját helyzetét.

A kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság (a továbbiakban: kereskedelmi bíróság – *tribunal de commerce*) az adós csődjének megállapítása előtt ellenőrzi, hogy a szóban forgó személy vagy társaság megfelel-e az alábbi három feltételnek:

a kereskedő jogállása: olyan természetes személy, aki szokásos (főállású vagy kiegészítő jellegű) tevékenysége körében a jogszabályok által kereskedelminek minősített cselekményeket (például a kereskedelmi törvénykönyv 2. cikkében felsorolt cselekményeket) végez, vagy olyan jogi személy, amelyet a kereskedelmi társaságokról szóló 1915. augusztus 10-i módosított törvényben (*loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales*) meghatározott valamely formában hoztak létre (például *société anonyme* (nyilvános részvénytársaság), *société à responsabilité limitée* (zártkörű részvénytársaság), szövetkezet stb.);

a kifizetések beszüntetése: ez azt jelenti, hogy a nem vitatott és esedékes tartozásokat (például béreket, társadalombiztosítási járulékokat stb.) nem fizeti meg, tehát a fix lejáratú vagy függő tartozások, illetve természetbeni kötelezettségek nem teljesítése nem elegendő; és

a hitelképesség elvesztése: a kereskedő a bankoktól, beszállítóktól vagy a hitelezőktől többé nem kap hitelt.

Habár főszabály szerint (összegtől függetlenül) egyetlen nem vitatott és esedékessé vált tartozás kiegyenlítésének megtagadása vagy e tartozás kiegyenlítésére való képtelenség is elegendő a kifizetések beszüntetésének megállapításához, egy egyszerű pénzforgalmi probléma nem jelent csődöt, feltéve, hogy a gazdasági szereplő a kereskedelmi tevékenysége folytatásához és a kötelezettségvállalásainak teljesítéséhez szükséges hitelt képes megszerezni.

2. A csődeljárás elkerülése céljából a hitelezőkkel kötött egyezség

A csődeljárás elkerülése céljából a hitelezőkkel egyezséget a „jóhiszeműen eljáró, szerencsétlenül járt adósok” köthetnek. Ezt a bíróság az ügy körülményei alapján értékeli.

A kérelem benyújtását követően a kereskedelmi bíróság az egyik bírót a kérelmező helyzetének megvizsgálásával és jelentés elkészítésével bízta meg.

A bíróság e jelentés alapján fizetési haladékot adhat a kereskedőnek, hogy a hitelezők számára egyezségkötési javaslatot tehessen.

3. Vagyonkezelés

Az adós az üzleti tevékenységének fő helye vagy társaság esetén annak székhelye szerinti kerületben eljáró kereskedelmi bírósághoz indoklással ellátott kérelmet nyújt be.

A kereskedő vagyonkezelése kizárólag akkor rendelhető el, ha hitelképességét elvesztette vagy nem képes az összes kötelezettségvállalását teljesíteni.

Ezenfelül a kérelemben az adós kérheti az üzleti tevékenységének átszervezését vagy a vagyontárgyai lehető legelőnyösebb értékesítését. Végezetül, az ítélkezési gyakorlat értelmében az adósnak jóhiszeműen kell eljárnia. Ebben az összefüggésben a bíróság a mérlegelési mozgásterében eljárva értékelheti, hogy az ügy tényállása és körülményei alapján a kereskedő jóhiszeműen járt-e el, ami az eljárás igénybevételének feltétele.

4. Túlzott eladósodottság

A természetes személyek eladósodottsága olyan helyzetként írható le, amelyben a Luxemburgi Nagyhercegség területén lakóhellyel rendelkező adós egyértelműen nem képes kiegyenlíteni a nem szakmai tevékenységéből eredő esedékes vagy esedékessé váló tartozásait, és nem képes teljesíteni azokat a kötelezettségvállalásokat, amelyeket valamely egyéni vállalkozó vagy társaság tartozásának biztosítása vagy kifizetése céljából együttesen és másokkal egyetemlegesen vállalt, feltéve, hogy e társaság, ténylegesen vagy jogi szempontból, nem áll az irányítása alatt.

A kollektív adósságrendezési eljárás az alábbi három szakaszból áll:

egyezségkötési szakasz, amely az adósságrendezési ügyekben eljáró mediációs bizottság (*Commission de médiation en matière de surendettement*) előtt zajlik;

a bírósági felügyelettel történő átszervezési szakasz, amely a túlzottan eladósodott adós lakóhelye szerinti békebíróóság (*juge de paix*) előtt zajlik;

a „magáncsődként” (*faillite civile*) is ismert, az egyén fizetőképességének helyreállítására irányuló szakasz, amely a túlzottan eladósodott adós lakóhelye szerinti békebíróóság előtt zajlik.

Megjegyzendő, hogy az egyén fizetőképességének helyreállítására irányuló szakasz, amely a kollektív adósságrendezési eljárásban a másik két szakaszhoz képest másodlagos, kizárólag akkor indítható meg, ha a túlzottan eladósodott adós helyzete helyrehozhatatlanul megromlott, vagyis olyan, hogy az adós nem képes végrehajtani:

az elfogadott adósságrendezési tervben foglalt intézkedéseket, vagy

a mediációs bizottság által az egyezségi megállapodás részeként javasolt intézkedéseket, és

a bírósági felügyelettel történő átszervezési eljárás keretében meghatározott intézkedéseket.

Meg kell említeni továbbá, hogy az adósságrendezési eljárás megindítása iránti kérelmet a mediációs bizottság elnökéhez kell benyújtani.

Az adósságrendezési eljárás megindítása iránti kérelem formanyomtatványa letölthető a <https://justice.public.lu/fr.html> weboldalról az alábbi linken:

<https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

Ezenfelül a túlzottan eladósodott adós hitelezői a követeléseiket az adósságrendezési tájékoztató és tanácsadó szolgálatnál (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*) jelenthetik be. A követelésbejelentési formanyomtatvány letölthető a <https://justice.public.lu/fr.html> weboldalról az alábbi linken: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá hátrahagyott vagyontárgyakat?

1. Csődeljárás

A csődeljárás elrendelését követően a csődbe ment adós automatikusan elveszti a vagyontárgyainak – ezen belül a csődeljárás elrendelését követően esetlegesen megszerzett vagyontárgyak – kezeléséhez való jogát.

Ez a csődbe ment adós valamennyi ingó és ingatlan vagyontárgyára vonatkozik. E mechanizmus célja a hitelezők érdekeinek védelme.

Általánosan megfogalmazva, a vagyonkezelő megjelenik a csődbe ment adós lakóhelyén vagy székhelyén, hogy az ott található vagyontárgyakról leltárt készítsen. E tekintetben a vagyonkezelőnek különbséget kell tennie a csődbe ment adós kizárólagos tulajdonában álló vagyontárgyak és az olyan vagyontárgyak között, amelyek tekintetében harmadik személyek tulajdonjogi igényt támaszthatnak.

A vagyonkezelő az ingó és ingatlan vagyontárgyak értékesítése során biztosítja, hogy a csődbe ment adós vagyontárgyainak értékesítése a hitelezők érdekét a lehető legjobban szolgálja. E vagyontárgyak értékesítése céljából a vagyonkezelőnek engedélyt kell szereznie a bíróságtól. Az ingó és ingatlan vagyontárgyakat a kereskedelmi törvénykönyvben foglaltaknak megfelelően kell értékesíteni. Az értékesítésből származó bevételt a fizetéseképtelenségi eljárásra hivatkozással megnyitott bankszámlán kell elhelyezni.

2. Túlzott eladósodottság

A bíróság a követelések ellenőrzése, valamint az eszközök és a kötelezettségek értékelése céljából gondoskodik az adós pénzügyi és szociális helyzetének felméréséről.

A bíróság az egyén fizetőképességének helyreállítására szolgáló eljárás megindításának elhatározását és az értékesíthető vagyontárgyak jelenlétének megállapítását követően értékesíti az adós vagyontárgyait.

A bíróság a vitatott követelésekről határozatot hoz, és elrendeli az adós személyhez fűződő vagyontárgyainak értékesítését. Kizárólag a mindennapi élethez szükséges lakberendezési tárgyak és a szakmai tevékenység végzéséhez nélkülözhetetlen, nem szakmai vagyontárgyak mentesülnek az értékesítés alól. A túlzottan eladósodott adós vagyontárgyait az egyén fizetőképességének helyreállítására szolgáló eljárás keretében a törvény céljával összhangban értékesítik, vagyis az adós pénzügyi helyzetének javítása érdekében, hogy ezáltal lehetővé váljon az adós és a vele egy háztartásban élők emberi méltósággal történő életvitele.

Az adós vagyontárgyairhoz fűződő jogait és a vagyontárgyaival kapcsolatos intézkedéseket a felszámolás során a bíróság által kijelölt felszámoló gyakorolja, illetve hozza meg.

A felszámoló az adós vagyontárgyait megállapodás alapján vagy kényszerértékesítés keretében hat hónapon belül értékesítheti.

Az egyén fizetőképességének helyreállítására szolgáló eljárás joghatásai:

Amennyiben a vagyontárgyak értékesítéséből származó bevétel a hitelezők követeléseinek kielégítéséhez elegendő, a bíróság megszünteti az eljárást.

Amennyiben a vagyontárgyak értékesítéséből származó bevétel a hitelezők követeléseinek kielégítéséhez nem elegendő, a bíróság az eljárást emiatt szünteti meg.

Amennyiben az adós kizárólag a mindennapi élethez szükséges lakberendezési tárgyakkal és a szakmai tevékenység végzéséhez nélkülözhetetlen, nem szakmai vagyontárgyakkal rendelkezik, a bíróság az eljárást a nem elegendő vagyon miatt megszünteti.

Amennyiben a vagyontárgyak piaci értékkel nem rendelkeznek, vagy az értékesítésükkel járó költségek a piaci értéküket aránytalanul meghaladják, a bíróság az eljárást a nem elegendő vagyon miatt megszünteti.

Az eljárásnak a vagyon elégtelensége miatt történő megszüntetése az adós valamennyi, nem a szakmai tevékenységéhez kapcsolódó tartozásának megszűnését eredményezi.

Az adós nem a szakmai tevékenységéhez kapcsolódó tartozásainak megszűnése azonban nem terjed ki az alábbi tartozásokra:

az adós helyett a kezes vagy adóstárs által megfizetett tartozások;

a törvény 46. cikkében hivatkozott tartozások, vagyis az esedékes tartásdíjak megfizetése és a szándékos erőszakos cselekmények áldozatainak az őket ért testi sérülés miatt járó pénzüsszegek.

A törvény 46. cikkében hivatkozott tartozások azonban megszüntethetők, ha az érintett hitelező a szóban forgó tartozások elengedését, átütemezését vagy törlesztését elfogadta.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetéseképtelenségi szakértőt?

1. Csődeljárás

A csődeljárás elrendelését követően a csődbe ment adós automatikusan elveszti a vagyontárgyainak – ezen belül az esetlegesen később megszerzett vagyontárgyak – kezeléséhez való jogát.

Ezt követően az adós vagyontárgyainak kezelésére vagyonkezelő kap megbízást.

Amennyiben a csődbe ment adós jogi személy, a fizetési képtelenségi vagyon a társaság valamennyi eszközét és kötelezettségét magában foglalja, kivéve a tagokat e minőségükben megillető jogokat.

A vagyonkezelőt a hozzáértő és pontos vagyonkezelést a lehető legjobban biztosító személyek köréből választják ki.

A gyakorlatban a kereskedelmi ügyekben eljáró illetékes kerületi bíróságon dolgozó bírók a vagyonkezelőket az ügyvédi névjegyzékből választják ki. A bíróság azonban közjegyzőt vagy könyvelőt/könyvvizsgálót is kijelölhet vagyonkezelőnek, ha ezt a csődbe ment adós érdeke megkívánja.

A kereskedelmi bíróság a kereskedőket érintő összes eljáráshoz hasonlóan a csődeljárásra is hatáskörrel rendelkezik.

Ennélfogva, a kereskedelmi bíróság rendeli el a csődeljárást, határozza meg a kifizetések beszüntetésének napját, jelöli ki az eljárás különböző résztvevőit (csődgondnokot, vagyonkezelőt), határozza meg a követelések bejelentésének határmáját és a követelések ellenőrzéséről szóló jelentés befejezésének határmáját, valamint a bíróság szünteti meg a csődeljárást.

A vagyontárgyak kezelését a bíróság által kijelölt vagyonkezelő végzi, aki értékesíti az adós vagyontárgyait és az elsőbbségi követelésekre és a tulajdoni terhekre vonatkozó szabályokkal összhangban az értékesítésből származó bevételt felosztja a különböző hitelezők között.

A csődgondnok felügyeli a csődeljárás keretében végzett műveleteket, a vagyontárgyak kezelését és az értékesítést. A csődgondnok a tárgyalás során beszámol a felmerülő vitákról és megteszi a fizetési képtelenségi vagyon biztosításához és megőrzéséhez szükséges sürgős intézkedéseket. A csődgondnok vezeti a csődbe ment adós hitelezőinek gyűlését is.

A csődeljárás elrendelését követően a csődbe ment kereskedők elvesztik a vagyontárgyaik kezeléséhez való jogukat és nem teljesíthetnek többé kifizetéseket, illetve az érintett vagyontárgyakkal kapcsolatban ügyleteket és más cselekményeket sem végezhetnek.

2. Túlzott eladósodottság

Az adós kötelezettségeit és a kollektív adósságrendezési eljárás megindításának az adós vagyontárgyait érintő joghatásait illetően megjegyzendő, hogy az adós köteles „helyes magatartást” tanúsítani.

A „helyes magatartás” időszak alatt az adós:

együttműködik az eljárásban részt vevő hatóságokkal és szervekkel oly módon, hogy vállalja a vagyontárgyaira, bevételeire és adósságaira, valamint a helyzetében bekövetkező változásokra vonatkozó tájékoztatás önként történő megadását;

képességeinek megfelelően és a lehetőségekhez mérten keresőtevékenységet végez;

nem súlyosbítja a fizetési képtelen helyzetét és tartozásainak mérséklése céljából kötelességtudóan jár el;

nem részesít előnyben egy adott hitelezőt, kivéve a tartásdíjra jogosult hitelezőket az esedékes tartásdíj tekintetében, a bérbeadókat az adós alapvető szükségleteinek megfelelő lakás esedékes bérleti díja tekintetében, a méltóságteljes életvitelhez nélkülözhetetlen áruk beszállítóit és szolgáltatások nyújtóit, valamint a szándékos erőszakos cselekmények áldozatainak az őket ért testi sérülés miatt járó kártérítés adóssal szembeni behajtásával kapcsolatban az esedékes kifizetések tekintetében;

teljesíti az eljárás keretében tett kötelezettségvállalásait.

Az eljárásban kétféle szerv vesz részt attól függően, hogy az eljárás a **mediációs vagy bírósági szakaszban** van-e.

Az **egyezségkötés szakasza** a mediációs bizottság előtt zajlik. A mediációs bizottság tagjait a miniszter nevezi ki. A mediációs bizottságnak elnöke és titkára van, és legalább negyedévente egyszer ülésezik. A mediációs bizottságban történő részvételhez a jelentkezőknek többek között erkölcsi bizonyítványt kell benyújtaniuk. A bizottság tagjai a kinevezésüket követően jogszabály alapján kötelesek tájékoztatni a minisztert arról, ha velük szemben büntetőeljárás indul vagy elítélik őket, hogy a helyettesítésükről gondoskodni lehessen. A mediációs bizottság tagjai ülésenként 10 eurós költségterítést, míg annak elnöke üléseként 20 eurós költségterítést kap.

A mediációs bizottság különösen arról határoz, hogy elfogadja-e az eljárás megindítása iránti kérelmeket, és hogy a bejelentett követelések elfogadhatók-e. Ezenfelül a mediációs bizottság az adósságrendezési tájékoztató és tanácsadó szolgálat (a továbbiakban: szolgálat) által végzett vizsgálatot követően elé terjesztett egyezségi megállapodás tervezetét jóváhagyja vagy módosítja.

Amennyiben az eljárás megindításának a bizottság általi elfogadását követő hat hónapon belül a javasolt tervet az érdekelt felek nem fogadják el, a bizottság az egyezségkötésre irányuló eljárás sikertelenségét jelentésben rögzíti. Az adós a jelentésnek a nyilvántartásban történő közzétételétől számított két hónapon belül a lakóhelye szerinti békebíróságnál bírósági felügyelettel történő átszervezési eljárást kezdeményezhet. Amennyiben az adós a megjelölt határidőn belül ilyen kérelmet nem terjeszt elő, új kollektív adósságrendezési eljárást csak a jelentés nyilvántartásban történő közzétételét követő két év elteltével indíthat.

Amennyiben a **bírósági felügyelettel történő átszervezési eljárás szakasza** kezdetét veszi, a feleket a békebíróság elé idézik, amely felhívhatja a feleket arra, hogy bocsássák a rendelkezésére az összes olyan dokumentumot és információt, amely lehetővé teszi az adós eszközeinek és/vagy kötelezettségeinek megállapítását.

A bíróság az elé terjesztett információk alapján átszervezési tervet készít, amely az adós kötelezettségvállalásainak teljesítését lehetővé tevő intézkedéseket tartalmaz.

A bíróság által elkészített átszervezési terv legfeljebb hét évig érvényes és néhány esetben érvényét veszítheti (különösen akkor, ha az adós az átszervezési tervben rögzített kötelezettségeit nem teljesíti).

3. Vagyonkezelés

A vagyonkezelési eljárás keretében az adós döntéshozatali jogkörét a vagyonkezelő szerzi meg, aki elkészíti a leltárt és átszervezési tervet vagy a vagyontárgyak értékesítésére és felosztására vonatkozó tervet készít. Az adós eljárásával a vagyonkezelési eljárásban kijelölt vagyonkezelő munkáját nem akadályozhatja.

4. Egyezség a hitelezőkkel

A hitelezőkkel történő egyezségkötésre irányuló eljárás során az adós nem értékesíthet vagy terhelhet meg jelzáloggal vagyontárgyat, illetve semmilyen kötelezettséget nem vállalhat a kirendelt bíró engedélye nélkül. A kirendelt bíró leltárat vesz fel és elemzi a vállalkozás helyzetét, valamint szükség esetén szakértői segítséget vesz igénybe.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

A fent említett különböző eljárások, a hitelezőkkel való egyezségkötési eljárás kivételével, nem szüntetik meg a hitelezők elsőbbségi követeléseit.

1. Egyezség a hitelezőkkel

A vagyonon fennálló terhek kedvezményezettjének minősülő és a szavazásban részt vevő hitelező az elsőbbségi hitelezői jogállását elveszti (az 1886. április 14-i törvény 10. cikke).

2. Csődeljárás

„A csődeljárást illetően az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a csődeljárás megindítását követően jogszabály, bírósági végzés vagy megállapodás alapján beszámítás többé nem végezhető, még az ezt megelőzően keletkezett követelések esetén sem, ha azok a csődeljárás megindításáig a likviditás, kifizethetőség és helyettesíthetőség három követelménye közül az egyiket nem teljesítették. Habár a csődeljárás megindítása ennélfogva kizárhatja a

jogszabály alapján történő beszámítást, ebből nem szabad arra következtetni, hogy e tilalom teljes körű vagy visszaható hatályú lenne. A csődeljárás megindítása nem érinti a **jogszabályon alapuló beszámítást**, ha annak feltételei a csődeljárás megindítása előtt teljesültek. A fellebbviteli bíróság (*Cour d' appel*) megállapította, hogy „a köztes időszak az ilyen típusú beszámítást nem gátolja meg. A kifizetések beszüntetése ellenére is végezhető jogszabály alapján beszámítás. Ez nem az adós eljárása, mivel arra az ő tudomásán kívül kerül sor; a kereskedelmi törvénykönyv 445. cikke erre nem tér ki.”

A **bíróság beszámítást** a kollektív adósságrendezési eljárás megindítását követően nem rendelhet el. A bíróság ugyanakkor a köztes időszakban elrendelhet beszámítást, feltéve hogy a vonatkozó végzés jogerőssé vált (nem fellebbezhető). Ebben az esetben a beszámítás kizárólag a végzés meghozatalának napjától érvényes.

Egyértelmű, hogy **megállapodáson alapuló beszámításra** a kollektív adósságrendezési eljárás megindítását követően nem kerülhet sor. Ezenfelül beszámítás a köztes időszakban sem történhet, mivel az a kereskedelmi törvénykönyv 445. cikke alapján érvénytelenséggel szankcionált, szabálytalan fizetési módnak minősül[1].”

Megjegyzendő azonban, hogy a pénzügyi biztosítékokról szóló 2005. augusztus 5-i törvény (*loi du 5 août 2005 sur les garanties financières*) a fent említett szabályok alóli kivételekről rendelkezik, például olyan beszámítási megállapodás esetén, amelyet a felek a fizetésektelenségi eljárás megindításának napján (vagy akár azt követően, lásd a pénzügyi biztosítékokról szóló 2005. augusztus 5-i törvény 18. és azt követő cikkei) köthetnek meg.

3. Vagyonkezelés

A vagyonkezelést, a hitelezőkkel történő egyezségkötést és a kifizetések felfüggesztését illetően a beszámítás nem végezhető el azt követően, hogy az adósok a jogaik és vagyontárgyaik feletti rendelkezési szabadságukat elvesztették.

[1] „La compensation comme garantie d'une créance sur un débiteur en faillite”, Pierre HURT, J.T., 2010., 30. o.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetésektelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

Az egyik fő nehézség, amellyel a csődeljárás megindítását követően a vagyonkezelők találkoznak, a csődeljárás megindítása előtt megkötött aktuális szerződésekkel kapcsolatos. A csődeljárás megindítása napján automatikusan megszűnő munkaszerződések kivételével (a munka törvénykönyvének (*Code du travail*) 12-1. cikke) hagyományosan elfogadott az, hogy a fennálló szerződések egészen addig hatályban maradnak, amíg azokat a vagyonkezelő meg nem szünteti.

A vagyonkezelőnek az érdekeket kell mérlegelnie annak eldöntése során, hogy ezek a szerződések átmenetileg hatályban maradjanak-e. Amennyiben a szerződés olyan kikötést tartalmaz, amelynek értelmében a szerződés az egyik fél csődjének megállapítása esetén megszűnik, a vagyonkezelőnek arról kell döntenie, hogy kívánja-e vitatni e kikötés alkalmazhatóságát (tekintettel arra, hogy az ilyen kikötések érvényessége vitatható; például az ilyen kikötések üzlethelyiség-bérelt esetén Belgiumban érvénytelennek minősülnek).

Főszabály szerint mindenesetre a vagyonkezelő kizárólagos feladata, hogy válasszon az ilyen szerződések teljesítése vagy megszüntetése között.

Amennyiben a másik szerződő fél, aki a szerződés csőd miatti automatikus megszűnésére hivatkozik, ezt vitatja, a vagyonkezelő bizonytalan kimenetelű eljárásnak és a fizetésektelenségi vagyon terhére további költségeknek teszi ki magát [1].

[1] Források: „Les procédures collectives au Luxembourg”, Yvette HAMILIUS és Brice HELLINCKX (a 3. fejezet szerzői), Editions Larcier, 2014., 86. o.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetésektelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

1. Egyezség a hitelezőkkel, csődeljárás, a kifizetések felfüggesztése és vagyonkezelési eljárás

A hitelezőkkel történő egyezségkötésre irányuló eljárásban, a csődeljárásban, a kifizetések felfüggesztésére irányuló eljárásban és a vagyonkezelési eljárásban a kereskedőkkel és vagyontárgyaikkal szemben vezetett végrehajtási intézkedéseket felfüggesztik. A Nagyhercegségben azonban egyetlen jogszabály sem akadályozza meg a hitelezőket abban, hogy az adós vagyona épségének megőrzését célzó intézkedéseket tegyenek.

Ezekben az eljárásokban az adós a vagyontárgyaival többé már nem rendelkezhet szabadon. „A csődeljárás elrendelésétől az eljárás befejezéséig kizárólag a csődbe ment adóssal szemben érvényesen kereset nem nyújtható be olyan vagyontárgyak tekintetében, amelyek a fizetésektelenségi vagyon részét képezik (Lux. 1935. január 12., Pas. 14, 27. o.). „A csődeljárás során a nem biztosított hitelezők és az általános elsőbbségi hitelezők nem nyújthatnak be a csődbe ment adóssal vagy a vagyonkezelővel szemben keresetet, hanem kizárólag a követelésüket jelenthetik be, vagy a követelésük elismerése iránti keresetet terjeszthetnek elő” (Cass. 1997. november 13., Pas. 3030, 265. o.).

Bizonyos esetekben azonban (a kifizetések felfüggesztését vagy a vagyonkezelést illetően) értékesítésre irányuló cselekmények a kereskedelmi bíróság által kirendelt személy támogatásával végezhetők.

Ezenfelül a csődeljárás elrendelésével a még nem esedékes tartozások esedékessé válnak és a kamat felszámítása félbeszakad.

2. Túlzott eladósodottság

A kollektív adósságrendezést illetően a mediációs bizottságnak az adós kérelmét elfogadva határozata automatikusan felfüggeszti az adós vagyontárgyaira vezetett összes végrehajtási intézkedést, a tartási kötelezettséggel kapcsolatos intézkedések kivételével, a kamat felszámítása félbeszakad, és a még nem esedékes tartozások esedékessé válnak.

Az egyezségi megállapodás meghiúsulása esetén a békebíróság, amely előtt a bírósági szakasz majd zajlik, a fentieknek megfelelő feltételekkel bármely végrehajtási intézkedést felfüggeszthet.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésektelenségi eljárás a fizetésektelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

A fizetésektelenségi eljárás megindításakor folyamatban lévő peres eljárásokat a vagyonkezelő e minőségében eljárva érvényesen folytathatja. Ilyen helyzetben azonban a felperesnek az eljárást szabályossá kell tennie a vagyonkezelő bevonásával, mivel kizárólag a vagyonkezelő jogosult a csődbe ment adós képviselőre.

Amennyiben az eljárás az adóssal szemben folyik, az eljárást a csődeljárás előtt megindító hitelezők biztosítékot igényelnek, amelyet a felszámolás során igénybe vehetnek. Ez a biztosíték azonban nem érvényesíthető, mivel a csődeljárás megindításával az adós elveszti a vagyontárgyak kezeléséhez való jogát.

9 Mik a hitelezők fizetésektelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

1. Csődeljárás

A csődeljárás megindításáról szóló hirdetménynek Luxemburgban fogalmazott egy vagy több napilapban történő közzététele azt a célt szolgálja, hogy a hitelezők tájékozódhassanak az adós csődjéről. Ezt követően a hitelezőknek a biztosítékokkal együtt be kell jelenteniük követeléseiket a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság hivatalánál a csődeljárás megindításáról szóló végzésben rögzített határidőn belül. A bírósági alkalmazott a követeléseket nyilvántartásba veszi és erről elismervényt ad.

A követelésbejelentést alá kell írni, és annak tartalmaznia kell a hitelező vezetéknevét, utónevét, foglalkozását és lakcímét, valamint a követelés összegét, a követelés jogcímét, továbbá a követeléshez kapcsolódó garanciákat és biztosítékokat. Ezt követően a bejelentett követeléseket a vagyonkezelő, a csődbe ment adós és a csőd gondnok jelenlétében megvizsgálják.

Amennyiben ezen eljárás során vita merül fel, a hitelezőket beidézük abból a célból, hogy kereszkérdések keretében részletezzék követelésüket, azok lényegét és jelöljék meg azok pontos összegét.

Amennyiben a vagyonkezelő azonosítani tudta a hitelezők között felosztható vagyontárgyakat, összehívja a hitelezőket, hogy találkozó keretében mutassák be könyvelésüket, és e találkozó keretében a hitelezők véleményezhetik a felosztási tervet.

Amennyiben nincs elegendő vagyontárgy, a csődeljárást a bíróság megszünteti.

Amennyiben a vagyonkezelő a hitelezői igények kielégítésére vonatkozó kötelezettségét nem teljesíti, a hitelezők panaszt nyújthatnak be a csődgondnoknál, aki szükség esetén a vagyonkezelő helyébe lép.

2. Vagyonkezelés

A vagyonkezelési eljárás keretében a vagyonkezelő tájékoztatja a hitelezőket az átszervezési terv vagy a vagyontárgyak értékesítésére vonatkozó terv részleteiről.

Ebben az esetben előfordulhat, hogy a hitelezőket észrevételek megtételére kérik fel. A hitelezőknek a tájékoztatásuktól számított 15 napon belül be kell jelenteniük a bírósági hivatalnak, hogy elfogadják vagy pedig ellenzik a tervet, amely kizárólag akkor hajtható végre, ha azt a hitelezőknek több mint a fele, akik egyúttal a kötelezettségek több mint a felét képviselik, elfogadja.

3. Egyezség a hitelezőkkel

A hitelezőkkel történő egyezségkötésre irányuló eljárásban hitelezői gyűlést hívnak össze, hogy a hitelezők a kirendelt bíró által tett egyezségi javaslatokat megvitathassák. Ennélfogva, a hitelezőknek be kell jelenteniük követeléseiket, és nyilatkozniuk kell arról is, hogy elfogadják-e az egyezségi javaslatot. Ezt követően a hitelezők az egyezség jóváhagyására irányuló találkozóan észrevételeket is tehetnek. A hitelezők az egyezséget jóváhagyó végzés ellen fellebbezhetnek is, ha a hitelezői gyűlésre őket nem hívták meg vagy az egyezségi javaslat ellen szavaztak.

4. Túlzott eladósodottság

Az egyezségi megállapodás megkötésére irányuló szakaszban a hitelezők először is bejelentik követeléseiket az adósságrendezési tájékoztató és tanácsadó szolgálatnál. Ezt követően a hitelezők aktívan hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a hivatkozott szolgálat egyezségkötési tervet fogadjon el. Az adósságrendezési ügyekben eljáró mediációs bizottság ezt követően összehívja a hitelezőket és ismerteti az egyezségkötési tervben foglalt javaslatokat. Ahhoz, hogy az egyezségkötési terv elfogadottnak minősüljön, azt legalább a hitelezők 60%-ának, akiknek a követeléseit egyúttal az összes követelés 60%-át megtestesítik, el kell fogadnia. Amennyiben valamely hitelező nem ad választ, úgy kell tekinteni, hogy egyetért a tervvel.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi szakértő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

A csődeljárásban a vagyonkezelők a csődbe ment adóst és a hitelezőket is képviselik. Ebben a kettős szerepében a vagyonkezelő nem csak a csődbe ment adós vagyonának kezeléséért felel, hanem felperesként, illetve alperesként nyomon követheti az összes olyan eljárást, amely a hitelezők javára biztosítékként felhasználandó vagyon megőrzésére irányul, és ezt a vagyont a hitelezők közös érdekében behajthatja vagy gyarapíthatja (fellebbviteli bíróság, 1880. július 2., Pas. 2, 49. o.).

A vagyonkezelő a hitelezőknek a csődbe ment adós vagyontárgyaiból álló közös biztosítéka tekintetében keresetet indíthat, amelynek célja e vagyontárgyak behajtása, megóvása vagy értékesítése (fellebbviteli bíróság, 2015. február 25., Pas. 37, 483. o.).

A csődeljárás megindítását követően fennálló szerződéseket illetően a vagyonkezelőnek döntenie kell arról, hogy e szerződéseket érdemes-e megszüntetnie, vagy pedig előnyösebb lenne azokat továbbra is teljesíteni, amennyiben azokból vagyontárgyakra lehet szert tenni az adós kötelezettségeinek későbbi teljesítése céljából.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

A követeléseit minden hitelezőnek be kell jelentenie, tekintet nélkül a követelés természetére, valamint arra, hogy elsőbbségi követelésnek minősül-e. Ez alól kivételt jelentenek a fizetésképtelenségi vagyonból eredő követelések, vagyis azok a követelések, amelyek később, a csődeljárás érdekében merülnek fel (például a vagyonkezelő költségei, a csődeljárás megindítását követően esedékessé váló bérleti díj, stb.).

A csődeljárás megindítását követően a fizetésképtelenségi vagyonból eredő és a csődeljárásból vagy a csődbe ment vállalkozás bizonyos tevékenységeinek folytatásából származó követeléseket a vagyon hitelezők közötti felosztását megelőzően teljesíteni kell. A fizetésképtelenségi vagyonból eredő követeléseket ezért minden esetben a többi hitelező követelését megelőzően kell teljesíteni.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

1. Csődeljárás

A csődeljárásban a csődeljárás megindításáról szóló végzést több helyen is közzéteszik (sajtó, a kereskedelmi bíróságnál történő nyilvántartásba vétel), hogy a fennálló helyzetről értesüljenek a csődbe ment adós hitelezői és magukat bejelenthessék (a kereskedelmi törvénykönyv 472. cikke).

A hitelezők ezt követően a kereskedelmi bíróság hivatalánál bejelentik a követeléseiket és benyújtják az igazoló dokumentumaikat (a kereskedelmi törvénykönyv 496. cikke).

A hitelezők követeléseinek bejelentésére szolgáló formanyomtatvány online az alábbi linken érhető el:

<https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>

A követeléseket az értékesítésért felelős vagyonkezelő ellenőrzi, aki azokat egyúttal vitathatja is (a kereskedelmi törvénykönyv 500. cikke).

A vitatott bejelentett követeléseket a bíróság elé kell terjeszteni.

Amennyiben azonban bizonyos jogviták a tárgyukra tekintettel nem tartoznak a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság hatáskörébe, azokat az ügy érdemében döntéshozatalra hatáskörrel rendelkező bíróság elé kell utalni. Ezeket a jogvitákat azonban egyúttal a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság elé is kell utalni, hogy az 504. cikkel összhangban hozzon végzést az érintett hitelezők által az egyezségi tárgyaláson követelhető összegeket illetően (502. cikk).

2. Egyezség a hitelezőkkel

A hitelezőkkel történő egyezség megkötésére irányuló eljárásban az egyezséget kezdeményező adósnak a kérelmében meg kell jelölnie a hitelezők személyazonosságát és címét, valamint a követeléseik összegét (az 1886. április 14-i törvény 3. cikke).

A hitelezőket ajánlott levélben értesítik (az 1886. április 14-i törvény 8. cikke), amelyben felhívják őket, hogy vegyenek részt az egyezségi tárgyaláson.

A meghívót sajtó útján is közzéteszik.

Az egyezségi tárgyaláson a hitelezők nyilatkoznak a követeléseik összegéről.

A fentieknek megfelelően azok a hitelezők, akiknek a követeléseit vagyontárgyon fennálló teher biztosítja és a szavazásban részt vesznek, elveszítik az elsőbbségi hitelezői jogállásukat (az 1886. április 14-i törvény 10. cikke).

3. A kifizetések felfüggesztése

A kifizetések felfüggesztésére irányuló eljárásban az adósnak a hitelezők jegyzékét is be kell nyújtania, amely jegyzék tartalmazza a hitelezők nevét, címét és a követeléseik összegét.

A hitelezőket a tárgyalásra ajánlott levélben (a kereskedelmi törvénykönyv 596. Cikke), valamint a sajtó útján hívják meg.

A tárgyalás során a hitelezőknek a követeléseik összegéről nyilatkozniuk kell (a kereskedelmi törvénykönyv 597. cikke).

4. Vagyonkezelés

A vagyonkezelési eljárás keretében a követelések bejelentésére és elfogadására nem vonatkozik külön eljárás. Az adós a kérelmében köteles tájékoztatni a bíróságot a hitelezők kilétéről.

Ezeket a hitelezőket aztán a bíróság tájékoztatja az általa kijelölt vagyonkezelők által készített átszervezési tervről vagy a vagyontárgyak értékesítésére vonatkozó tervről.

5. Adósságrendezési eljárás

A túlzottan eladósodott adós hitelezőinek a kollektív adósságrendezésről szóló értesítés nyilvántartásban való közzétételétől számított egy hónapon belül be kell jelenteniük a követeléseiket az adósságrendezési tájékoztató és tanácsadó szolgálatnál.

A követelés bejelentésének meg kell felelnie a túlzott eladósodottságról szóló 2013. január 8-i törvény végrehajtásáról szóló, 2014. január 17-i nagyhercegi rendelet (*règlement grand-ducal du 17 janvier 2014 portant exécution de la loi du 8 janvier 2013 concernant le surendettement*) 6. és 7. cikkének.

A hitelezők számára bejelentési formanyomtatvány áll rendelkezésre.

A mediációs bizottság megvizsgálja, hogy a követelések elfogadhatók-e.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

A csődjog alapelve, hogy az egyes hitelezők a követelésük összegével arányosan egyenlő részre jogosultak.

A biztosított vagy elsőbbségi követeléssel rendelkező egyes hitelezők kapnak először kielégítést.

Az elsőbbségi hitelezők rangsorát jogszabály határozza meg közérdek alapján (ingatlanulajdonosok, jelzálogjogosultak, a vállalkozás tőkét terhelő biztosítékkal rendelkező hitelezők, különösen pedig az államkincstár a legtágabb értelemben véve).

A vagyonkezelő általában a polgári törvénykönyv (*Code civil*) 2096–2098, 2101. és 2102. cikkét veszi alapul.

A vagyonkezelőnek a jogszabályok és az ítélkezési gyakorlat alapján minden egyes követelést ellenőriznie kell.

A nem biztosított hitelezők számára rendelkezésre álló nettó vagyont a kereskedelmi törvénykönyv 561. cikkének első bekezdésével összhangban arányosan kell felosztani.

A vagyonkezelő azt követően, hogy tudomást szerzett a bíróság által meghatározott díjak összegéről, rangsorolta az elsőbbségi hitelezőket és megállapította a nem biztosított hitelezők között felosztható összeget, a vagyontárgyak felosztására vonatkozó tervet készít, amelyet először a csődgondnok elé terjeszt. A vagyonkezelő a kereskedelmi törvénykönyv 533. cikkével összhangban az összes hitelezőt meghívja, ajánlott levélben, az elszámolás bemutatására szolgáló ülésre, és a levélhez mellékeli a vagyonfelosztási terv egy példányát.

A csődbe ment adósságot az ülésről bírósági végrehajtó útján történő kézbesítéssel vagy luxemburgi napilapban történő közzététellel tájékoztatják.

A vagyonkezelő az elszámolás bemutatására szolgáló ülésről felvett, a vagyonfelosztási terv alapján készült jegyzőkönyvet aláírás céljából benyújtja a csődgondnoknak és a bírósági alkalmazottnak, kivéve ha a vagyonkezelő által bemutatott elszámolást valamelyik hitelező vitatja.

Az elszámolás bemutatását követően a vagyonkezelő fizet a hitelezőknek.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyszélség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

1. Csődeljárás

A csődeljárásban a vagyonkezelő a kifizetések teljesítését követően kérelmezheti az eljárás megszüntetését, amelyet a csődeljárást lezáró, megszüntető végzés követ.

A kereskedelmi törvénykönyv 536. cikke alapján a csődbe ment adóssal szemben, akinek büntetőjogi felelősségét gondatlanság vagy csalás miatt nem állapították meg, a hitelezők a továbbiakban nem járhatnak el, kivéve ha a szóban forgó adós vagyona a csődeljárásnak a vagyon elégtelensége miatti lezárását követő hét éven belül gyarapodott.

A kereskedelmi törvénykönyv 586. cikke alapján a csődbe ment adós, aki a tőketartozását, annak kamatait és járulékait teljeskörűen megfizeti, a legfelsőbb bírósághoz (*Cour supérieure de justice*) benyújtott ilyen tárgyú kérelem alapján mentesülhet.

2. Egyezség a hitelezőkkel, a kifizetések felfüggesztése és a vagyonkezelési eljárás

A hitelezőkkel történő egyezségkötésre irányuló eljárásban, a kifizetések felfüggesztésére irányuló eljárásban és a vagyonkezelési eljárásban a bíróságnak a vonatkozó intézkedést jóváhagyó határozata megszünteti az eljárást.

A bíróság a csődbe ment adóssal szemben polgári vagy büntetőjogi szankciókat alkalmazhat.

Amennyiben a bíróság megállapítja, hogy a csődöt a csődbe ment adós kirívóan súlyos kötelezettségsgége okozta, a csődbe ment adóssal eltilthatja attól, hogy közvetlenül vagy más személy révén vállalkozási tevékenységet végezzen. A tilalom a társaságokban döntéshozatali jogkört magában foglaló pozíció betöltésére is vonatkozik.

Kereskedelmi társaságok csődje esetén az egyéb polgári jogi szankciók között szerepel a csődeljárásnak az igazgatókra történő kiterjesztése, valamint a polgári törvénykönyv 1382. és 1383. cikke (általános jogi felelősség), valamint a kereskedelmi társaságokról szóló törvény 59. és 192. cikke (*loi sur les sociétés commerciales*) alapján indítható keresetek.

A csődbe ment adóssal szemben büntetőjogi szankció (csődbüntetés esetén) is alkalmazható.

A hitelezőkkel történő egyezségkötésre irányuló eljárásokban az ezen eljárásból előnyt szerző személyeknek a vagyonuk gyarapodása esetén a hitelezőik javára térítést kell fizetniük (a csődeljárás elkerülése céljából a hitelezőkkel kötött egyezségről szóló 1886. április 14-i törvény 25. cikke).

A hitelezőkkel kötött egyezség az alábbi tartozásokat nem érinti:

adók és kormányzati terhek;

elsőbbségi joggal, jelzáloggal vagy fedezettel biztosított követelések;

tartással kapcsolatos követelések.

15 Melyek a hitelezőket a fizetésképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

Amennyiben a fizetésképtelenségi eljárás lezárását követően marad vagyon, a hitelezők az eljárás lezárásáról hozott végzésben elfogadott felosztási feltételekkel összhangban a követelésük teljes összegére vagy annak egy hányadára jogosultak.

Ha a csődbe ment adós büntetőjogi felelősségét gondatlanság vagy csalás miatt nem állapították meg, a hitelezők a továbbiakban az adóssal szemben nem járhatnak el, kivéve, ha az adós vagyona a csődeljárás lezárását követő hét éven belül gyarapodott.

A hitelezők a polgári törvénykönyv 1382. és 1383. cikke alapján is indíthatnak keresetet a csődbe ment adós igazgatóinak általános jogi felelősségének megállapítása érdekében, illetve szintén keresetet indíthatnak a kereskedelmi társaságokról szóló törvény 59. és 192. cikke alapján (az ügyvezetők és cégvezetők felelőssége a megbízásuk teljesítéséért).

16 Ki viseli a fizetésképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

A csődeljárás iránti kérelem költségei beletartoznak a fizetésképtelenségi vagyon költségeibe.

Mivel ezek a költségek a csődeljárás érdekében merülnek fel, azokat a vagyonkezelő a csődeljárás alá vont vagyomból fizeti ki, mielőtt a fennmaradó vagyont felosztja a hitelezők között.

A jogsegélyről és a deficiteljárásokról szóló 1893. március 29-i törvény (*loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet*) 1. és 2. cikke rögzíti azokat a költségeket, amelyek a fizetési képtelenségi eljárásban megkövetelt alakiságokból erednek, és meghatározza ezek kifizetési sorrendjét, ha nem áll rendelkezésre elegendő vagyon.

Az illetékes kerületi bíróság a vagyonkezelő díját a 2003. július 18-i nagyherceg rendelet (*règlement grand-ducal du 18 juillet 2003*) alapján határozza meg. A vagyonkezelő a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bírósághoz a behajtott vagyon alapján a költségekre és díjakra vonatkozó nyilatkozatot nyújt be. A kereskedelmi törvénykönyv 536-1. cikkének második bekezdése szerint a vagyon elégtelensége miatt lezárt csődeljárás költségeit és díját a jogsegélyről és a deficiteljárásokról szóló 1893. március 29-i törvényben rögzített feltételek szerint a közvetett adók beszedéséért felelős hivatal (*Administration de l'Enregistrement*) előlegezi meg.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

1. Csődeljárás

A csődeljárás megindításáról szóló végzés megállapíthatja a kifizetések csődbe ment adós általi beszüntetésének napját, amelynek a végzés napját meg kell előznie. Ez a nap azonban a végzés keltét megelőző hat hónapnál régebbi nem lehet.

A hitelezők érdekének védelmében a kifizetések beszüntetése és a végzés kelte közötti időszak „**köztes időszaknak**” minősül.

Az ezen időszak alatt végzett bizonyos cselekmények, amennyiben azok a hitelezők jogait csorbíthatják, **semmissék**. Ezek a jogok különösen az alábbiak: a csődbe ment adós által ingyenesen vagy a szóban forgó vagyontárgy értékénél nyilvánvalóan jóval alacsonyabb áron értékesített ingó vagy ingatlan vagyontárggyal kapcsolatos aktusok;

a még nem esedékes tartozások tekintetében készpénzben vagy átutalással, eladással, beszámítással vagy más módon teljesített valamennyi kifizetés; az esedékessé váló tartozások tekintetében készpénztől eltérő formában vagy kereskedelmi eszközökkel teljesített minden kifizetés;

a kifizetések beszüntetése előtt vállalt tartozások tekintetében az adós által biztosított jelzálog vagy más, tulajdonhoz fűződő jog.

Más aktusok esetén azonban a semmisség elve nem automatikusan alkalmazandó.

Következésképpen egyes, az esedékessé váló tartozások tekintetében a **csődbe ment adós által teljesített kifizetések**, valamint a köztes időszak alatt visszerhesen végzett bármely egyéb aktus érvényteleníthető, ha bizonyítást nyer, hogy a harmadik fél, aki a kifizetésben részesült vagy a csődbe ment adóssal tárgyalt, **tudott a kifizetések beszüntetéséről**.

Amennyiben a hitelező tudatában van annak, hogy az adós a kötelezettségeit nem képes teljesíteni, a hitelező a többi hitelező sérelmére nem kérheti a követelésének elsőbbségi kezelését.

A csődeljárás megindításáról szóló végzés napjáig érvényesen megszerzett **jelzálogjogok és elsőbbségi jogok** nyilvántartásba vehetők. A **kifizetések beszüntetését megelőző 10 napon belül**, vagy azt követően nyilvántartásba vett jogok azonban semmissé nyilváníthatók, ha a jelzálog alapításáról szóló okirat és a bejegyzés között 15-nél több nap telt el.

Végezetül, a **hitelezők megtévesztésével végzett aktusok vagy teljesített kifizetések**, vagyis amelyeket az adós a hitelezőknek okozott sérelem teljes tudatában tett meg (tehát csökkentette a fizetési képtelenségi eljárás alá vont vagyont, nem tartotta be a követelések kielégítési sorrendjét stb.) semmissék minősülnek függetlenül attól, hogy mikor került rájuk sor.

A köztes időszak fogalma nem vonatkozik a **pénzügyi biztosítéki szerződésekre** vagy az **értékpapírosítási szervezethez átruházott jövőbeni követelések eseteire**.

2. Egyezség a hitelezőkkel

A hitelezőkkel történő egyezség megkötésére irányuló eljárás során az adós a kirendelt bíró engedélye nélkül vagyontárgyat nem ruházhat át, jelzáloggal nem terhelhet meg, és kötelezettséget nem vállalhat.

3. Vagyonkezelés

Onnantól számítva, hogy a kirendelt bírót a vállalkozás leltárának elkészítése céljából határozatban kijelölték, a kereskedő nem ruházhat át ingó vagyontárgyat, azt nem terhelheti meg biztosítékkal vagy jelzáloggal, nem vállalhat kötelezettséget vagy vehet át ingó vagyontárgyat a kirendelt bíró írásbeli engedélye nélkül, semmisség terhe mellett.

Az is megjegyzendő, hogy a vagyonkezelésről szóló törvény büntetőjogi szankciók alkalmazását írja elő olyan kereskedőkkel szemben, akik vagyonuk egy részét eltitkolták, eltúlozták a kötelezettségeik összegét, vagy olyan hitelezőket vontak be az eljárásba, akiknek a követelései eltúloztak.

4. Túlzott eladósodottság

Adott esetben a bíró szociális, oktatási vagy pénzügyi igazgatási segítséget nyújtó személyeket jelölhet ki annak biztosítása érdekében, hogy az adós jövedelmének nem a tartozások törlesztésére szánt részét a rendeltetésének megfelelő célra használják fel.

Ezek a személyek a munkájuk végzése során intézkedéseket hozhatnak annak elkerülése céljából, hogy a bevétel ezen részét a rendeltetésétől eltérő célra fordítsák, illetve annak érdekében, hogy az adóssal egy háztartásban élő személyek ne szenvedjenek sérelmet.

Utolsó frissítés: 29/10/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.